

Διαφοροποιημένη Διδασκαλία στη Γλώσσα Β' Γυμνασίου

Γραμματική και Συντακτικό με βάση
τις ενότητες του σχολικού βιβλίου

Μεθοδολογία Διορθωτικής Αγωγής γραπτού λόγου σε μαθητές με ΕΜΔ

Η συγγραφική ομάδα του my-book.gr

Περιεχόμενα

Θεωρητικό υπόβαθρο.....	4
Από τον τόπο μου σ' όλη την Ελλάδα.....	11
Ζούμε με την οικογένεια.....	37
Φίλοι για πάντα.....	63
Το σχολείο στον χρόνο.....	73
Συζητώντας για την εργασία και το επάγγελμα.....	87
Παρακολουθώ, ενημερώνομαι και ψυχαγωγούμαι από διάφορες πηγές (ΜΜΕ, Διαδίκτυο, κτλ.).....	104
Βιώνοντας προβλήματα της καθημερινής ζωής.....	111
Συζητώντας για σύγχρονα κοινωνικά θέματα.....	118
Ταξίδι στον μαγικό κόσμο του διαστήματος.....	125

Θεωρητικό υπόβαθρο

Γραμματικοσυντακτικά φαινόμενα

Μορφοσυντακτικά φαινόμενα

Παρουσιάστηκε στο 4ο Διεθνές Συνέδριο Για την Προώθηση της Εκπαιδευτικής
Καινοτομίας, στη Λάρισα, 12-14 Οκτωβρίου 2018.

Περίληψη

Η αποτελεσματική διδασκαλία των μαθητών με Μαθησιακές Δυσκολίες αποτελεί ένα διαρκές ζητούμενο, κυρίως για τον χώρο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, διότι το σύνολο σχεδόν των μελετών και των παρεμβάσεων έχουν εστιάσει στον χώρο της πρωτοβάθμιας και της προσχολικής εκπαίδευσης. Εκ των πραγμάτων, η μετάβαση από την πρωτοβάθμια στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση προξενεί άγχος, πόσο μάλλον, στους μαθητές με ΕΜΔ, αφού η δευτεροβάθμια εκπαίδευση εμπεριέχει ποικίλες αλλαγές. Ως αποτέλεσμα, αρκετά παιδιά μεταβαίνοντας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση δεν δέχονται καμία στήριξη, αποτυγχάνουν, βιώνουν ματαιώσεις και συχνά εγκαταλείπουν το σχολείο. Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι ο σχεδιασμός και η υλοποίηση διορθωτικής αγωγής μαθησιακών δυσκολιών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Διαμορφώθηκε ένα πρόγραμμα παρέμβασης για τη Νεοελληνική γλώσσα, με στόχο την ενίσχυση ικανοτήτων παραγωγής και επεξεργασίας γραπτού λόγου. Συμπερασματικά, αναδεικνύεται ότι τα προγράμματα διορθωτικής αγωγής στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση συνεισφέρουν στην ενίσχυση των γνωστικών ικανοτήτων των μαθητών με ΕΜΔ και στην ομαλή ένταξή τους στο σχολικό περιβάλλον.

Λέξεις κλειδιά: μαθησιακές δυσκολίες, διορθωτική αγωγή, δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Εισαγωγή

Η μετάβαση από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο είναι μία μεταβατική -γνωστικά και ψυχολογικά- περίοδος που χαρακτηρίζεται από ανάμεικτα συναισθήματα. Οι έφηβοι πια μαθητές αγωνιούν για το νέο ξεκίνημα που εκτυλίσσεται μπροστά τους, ανυπομονώντας να εξερευνήσουν το άγνωστο. Συναισθήματα χαράς και φόβου συνδέονται μεταξύ τους σε ένα παράξενο μείγμα.

Ειδικότερα, για τους μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, η είσοδος στο σχολικό περιβάλλον του Γυμνασίου είναι συνδυασμένη πολλές φορές με αρνητικά αισθήματα. Οι μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες κάποιες φορές μπαίνοντας στον στίβο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης θεωρούν ότι μπορούν να αντιστρέψουν το αρνητικό κλίμα του Δημοτικού, γι' αυτό και χαρακτηρίζονται από ενθουσιασμό και χαρά για τη νέα τους αρχή (Σιόμποτη, 2007). Ξέρουν, όμως, ότι κάθε στιγμή μέσα στη σχολική τάξη του Γυμνασίου θα χρειαστεί να έρθουν αντιμέτωποι με τις δυσκολίες τους. Χαρακτηριστικά αναφέρω μία φράση μίας μαθήτριας Α' Γυμνασίου στην έκθεση Α' τριμήνου: «Άρχισε ένα μαρτύριο των παιδιών, δεν πειράζει 6 χρόνια είναι ακόμα θα περάσουν». Ο Χρηστάκης (2006) αναφέρεται στην αδυναμία του Γυμνασίου να προσφέρει εκπαιδευτικό έργο στα παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες και την αιτιολογεί με παράγοντες που έχουν σχέση:

Δομικά μέρη παραγράφου

Γραφικός Οργανωτής

Η παράγραφος είναι τμήμα του γραπτού λόγου με ολοκληρωμένο νόημα που μας πληροφορεί για ένα θέμα. Αποτελείται από:

τη **θεματική πρόταση** = παρουσίαση της κύριας ιδέας ή του θέματος της παραγράφου.
τα **σχόλια ή τις λεπτομέρειες** = ανάπτυξη της κύριας ιδέας της παραγράφου.
την **κατακλείδα** (δεν συναντάται σε όλες τις παραγράφους) = συνόψιση όσων έχουν αναφερθεί στις λεπτομέρειες ή σχόλια για τη βασική ιδέα της παραγράφου.

Θυμάμαι:

Θεματική πρόταση: Ψάχνω στην αρχή!

Λεπτομέρειες: Το θέμα αναλύουν!

Κατακλείδα: Στο τέλος βρίσκεται. Το συμπέρασμα μάς δείχνει!

Επισήμανση: Στις παραγράφους που ακολουθούν εντοπίζουμε τα μέρη από τα οποία αποτελούνται (θεματική πρόταση, σχόλια ή λεπτομέρειες, κατακλείδα).

Μοντελοποίηση

Τέσσερις μέρες αργότερα στεκόμουν στον Υμηττό κοιτώντας κάτω το τεράστιο σύμπλεγμα της Αθήνας και Πειραιά, πόλεις και προάστια, σπίτια πεταμένα σαν εκατομμύρια ζάρια πάνω στην αττική πεδιάδα. Στο νότο απλωνόταν το καθαρό γαλανό της θάλασσας στο τέλος του καλοκαιριού, χλωμά νησιά στο χρώμα της ελαφρόπετρας, και πέρα από αυτά, τα γαλήνια βουνά της Πελοποννήσου πάνω από τον ορίζοντα σε μια υπέροχη ακινητοποιημένη συνέχεια γης και νερού. Γαλήνια, υπέροχη, μεγαλειώδης, δοκίμασα επίθετα λιγότερα χρησιμοποιημένα, όμως καθετί άλλο έμοιαζε λιγότερο βαρυσήμαντο. Μπορούσα να δω ογδόντα μίλια μακριά και όλα ήταν αγνά, όλα ευγενικά, φωτεινά, απέραντα, όλα όπως ήταν πάντα.

[Τζων Φώουλς, Ο μάγος, «Κοιτώντας την Αθήνα»]

Θεματική πρόταση:

Ψάχνω στην αρχή!

Λεπτομέρειες: Το

θέμα αναλύουν!

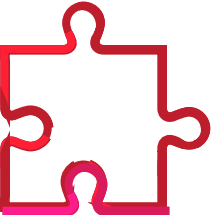
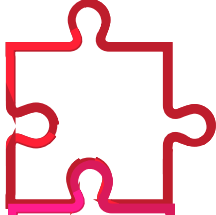
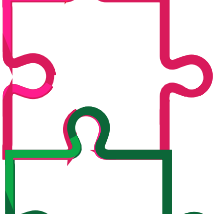
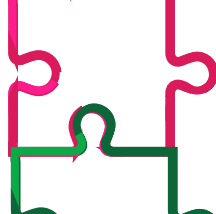
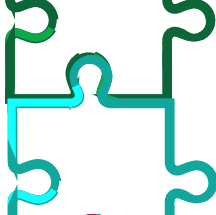
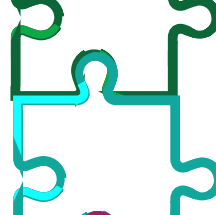
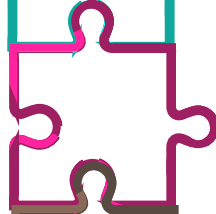
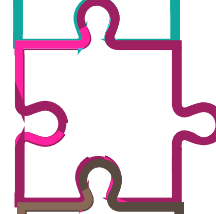
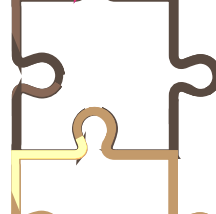
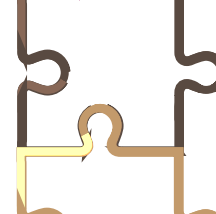
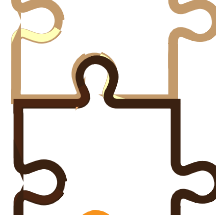
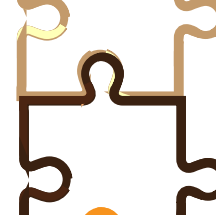
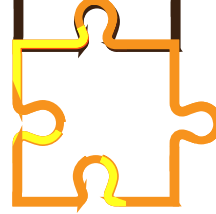
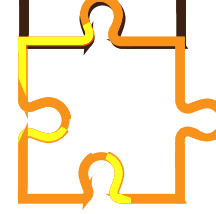
Κατακλείδα: Στο

τέλος βρίσκεται.

Το συμπέρασμα μας δείχνει!

Επισήμανση: Χωρίζω τις σύνθετες λέξεις στα συνθετικά τους.

Π.χ. Γλυκόφωνος: γλυκός + φωνή

Αγριολούλουδο=		+	
Ειρηνόφιλος=		+	
Ασημόχρυσος=		+	
Χιονόβροχο=		+	
Ψαρότοπος=		+	
Βιβλιόφιλος=		+	
Γλυκοχαράζει=		+	
Ανεμόβροχο=		+	
Σκληρόψυχος=		+	

Η ώρα της μετατροπής

Από ενεργητική σύνταξη:

Ο δάσκαλος διδάσκει τον μαθητή.

Υποκείμενο

Ρήμα

Αντικείμενο

Σε παθητική σύνταξη:

Ο μαθητής διδάσκεται από τον δάσκαλο.

Υποκείμενο

Ρήμα

Ποιητικό Αίτιο

Το ποιητικό αίτιο φανερώνει το πρόσωπο ή το πράγμα από το οποίο παθαίνει κάτι το υποκείμενο στην παθητική σύνταξη.

Μορφές: α) από + αιτιατική π.χ. Το σπίτι χτίστηκε **από τον χτίστη**.

β) με ή σε + αιτιατική π.χ. Είναι αγαπητός **σε όλους**.

Είναι λουσμένος **με φως**.

Ομαδοποίηση

Ενεστωτικό θέμα σε	Θέμα ενεργητικού Αορίστου σε	Θέμα παθητικού αορίστου σε	Παραδείγματα
Φωνήεν: υ, ου, ει, ι...	-σ-	-στ-/-θ-	σείω/έσεισα, σείστηκε
-ε	-ευσ-	-ευστ-	εμπνέω, ενέπνευσα, εμπνεύστηκε
-αυ-/-ευ-	-αψ-/-εψ-/ -αυσ-/-ευσ-	-αυτ-/-ευστ-	γιατρεύω, γιάτρεψα, γιατρεύτηκε
-β-/-π-/-πτ-/ -φ-/-φτ-	-ψ-	-φτ-	ράβω, έραψα, ράφτηκε
	-ξ-	-χτ-	αναπτύσσω, ανέπτυξα, αναπτύχθηκε
-σσ-/-ττ- -γγ-/-γγ-/-χ-/ -κ-/-χν- -δ-/-θ-	-ξ-	-χτ-	πλέκω, έπλεξα, πλέχτηκε
-ζ-	-σ-	-στ-	πλάθω, έπλασα, πλάστηκε
	-σ-/-ξ-	-στ-/-χτ-	πιέζω, πίεσα, πίεςτηκε, πειράζω, πείραξα, πειράχτηκε
-ν-	-σ-/-ν-	-θ-/-στ-/-νθ-	λύνω, έλυσα, λύθηκε, μολύνω, μόλυνα, μολύνθηκε
-αιν-	-αν-/-υν-/-ας-/ -ησ-	-ανθ-/-αθ-/ -ηθ-	τρελαίνω, τρέλανα, τρελάθηκε, παρασταίνω, παράστησα, παραστάθηκε
-αρ-/-ιρ-	-αρισ-/-ιρισ-/ αρ-/-ιρ-	-αριστ-/ -ιριστ-	σοκάρω, σόκακα /σοκάρισα σοκαρίστηκε

Αλλαγές στα ρήματα της Β' Συζυγίας:

Θέμα ενεργητικού αορίστου σε	Θέμα παθητικού αορίστου σε	Παραδείγματα
-ησ-	-ηθ-	γεννώ, γέννησα, γεννήθηκε
-ας-	-αστ-	κρεμώ, κρέμασα, κρεμάστηκε
-εσ-	-εστ-	τελώ, τέλεσα, τελέστηκε
-εσ-	-εθ-	επαινώ, επαίνεσα, επαινέθηκε
-αξ-	-αχτ-	κοιτώ, κοίταξα, κοιτάχτηκε
-ηξ-	-ηχτ-	τραβώ, τράβηξα, τραβήχτηκε

Υποδειγματική Διδασκαλία

Είδη ρημάτων με βάση το αντικείμενο

Μονόπτωτα:

Φωνάζουν ένα ή δύο όμοια αντικείμενα αγαπούν! Σε μία πτώση!

π.χ. Αγόρασα **σύκα**.

Αγόρασα **σύκα και μήλα**.

Δίπτωτα:

Δύο αγαπητικές έχουν, δύο πτώσεις αντικειμένων αγαπούν!

Η μία αγαπητική είναι το άμεσο και
απαντά στην ερώτηση "Τι;"

και η άλλη αγαπητική είναι το έμμεσο και
απαντά στην ερώτηση "Σε ποιον;"

π.χ. Αγόρασα **ρούχα (άμεσο)** στην κόρη μου (**έμμεσο**).

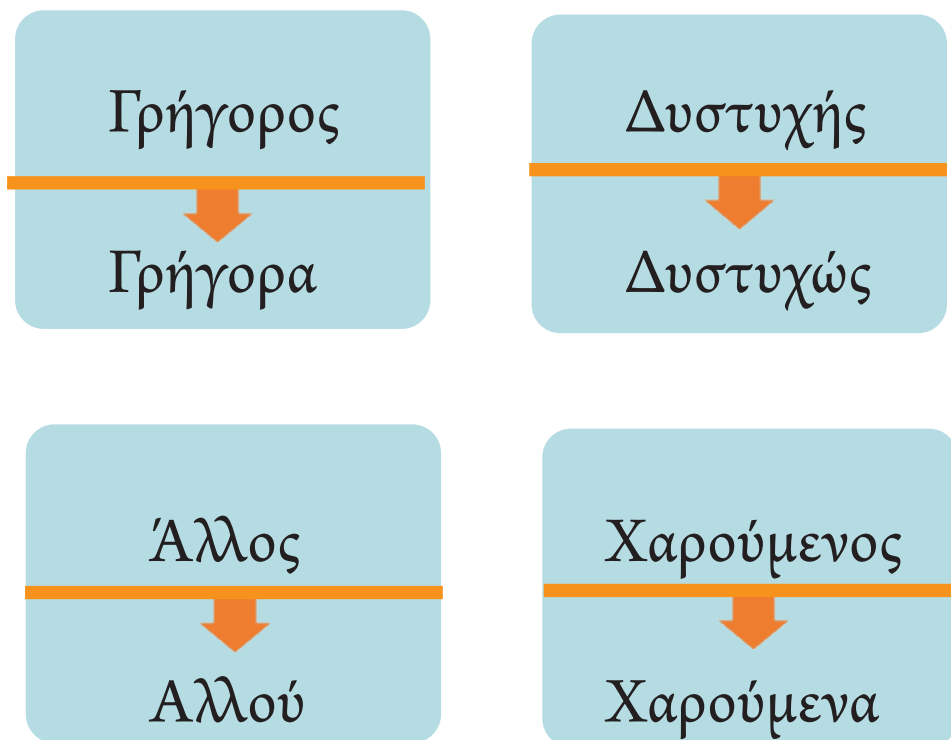
Μου (έμμεσο) αγόρασε **ρούχα (άμεσο)**.

Σταθμός Διδασκαλίας

Υποδειγματική Διδασκαλία

Παράγωγα επιρρήματα από: επίθετα-μετοχές-αντωνυμίες

Γραφικός Οργανωτής

Σταθμός Επεξεργασίας

Δραστηριότητες Εμπέδωσης

Επισημάνση: Συμπλήρωσε τις προτάσεις με τον σωστό τύπο των **επιρρημάτων** που θα σχηματίσεις από τις παρακάτω λέξεις.

ανέλπιστος, άμεσος, ακριβής, ευγενικός, ευχάριστος, ασυνήθιστος

- α. Το τρένο έφτασε στον σταθμό **ακριβώς** στις δέκα.
β. Η κίνηση στους δρόμους ήταν _____ αυξημένη.
γ. Ο θείος μου εκλέχτηκε βουλευτής _____.
δ. Του ζήτησα μία χάρη, αλλά αρνήθηκε _____.
ε. Όλοι ζητούν να συγκληθεί _____ το υπουργικό συμβούλιο.
στ. Ο Σπύρος θα μιλήσει για μένα πολύ _____.

Μεθοδολογία Διορθωτικής Αγωγής Γραπτού Λόγου σε μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

my - book.gr

Με βάση τις σχολικές ενότητες της Β΄ Γυμνασίου

Η συγγραφική ομάδα του my-book.gr

Περιεχόμενα

Θεωρητικό υπόβαθρο.....	4
Από τον τόπο μου σ' όλη την Ελλάδα.....	16
Ζούμε με την οικογένεια.....	44
Φίλοι για πάντα.....	70
Το σχολείο στον χρόνο.....	86
Συζητώντας για την εργασία και το επάγγελμα.....	111
Παρακολουθώ, ενημερώνομαι και ψυχαγωγούμαι από διάφορες πηγές (ΜΜΕ, Διαδίκτυο κτλ.).....	135
Βιώνοντας προβλήματα της καθημερινής ζωής.....	149
Συζητώντας για σύγχρονα κοινωνικά θέματα.....	171
Ταξίδι στον μαγικό κόσμο του διαστήματος.....	193

Θεωρητικό υπόβαθρο

Περίληψη

Η πλειονότητα της βιβλιογραφικής έρευνας αναφέρει ότι τα προγράμματα παρέμβασης απευθύνονται σε μικρότερους μαθητές με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες, γιατί, θεωρητικά, η παρέμβαση σε νεαρή ηλικία, ενδέχεται να ελαχιστοποιήσει πολλές από τις δυσκολίες, οι οποίες μπορεί και να αποφευχθούν στα επόμενα έτη. Η μετάβαση, όμως, από την πρωτοβάθμια στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση προξενεί άγχος και ειδικά στους μαθητές με ΕΜΔ, γιατί η δευτεροβάθμια εκπαίδευση εμπεριέχει αλλαγές, όπως διαφορετικές σχολικές αίθουσες, εναλλαγή καθηγητών κ.ά. Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι ο σχεδιασμός και η υλοποίηση διορθωτικής αγωγής μαθησιακών δυσκολιών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Σχεδιάστηκε και εφαρμόστηκε ένα εξειδικευμένο πρόγραμμα παρέμβασης για τη Νεοελληνική γλώσσα, που στόχευε στην ενίσχυση ικανοτήτων πρόσληψης και επεξεργασίας γραπτού λόγου. Η υλοποίηση του προγράμματος ανέδειξε τη βελτίωση αυτών των γνωστικών δεξιοτήτων. Συμπερασματικά, αναδεικνύεται ότι τα προγράμματα διορθωτικής αγωγής στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση συνεισφέρουν στην ενίσχυση των γνωστικών ικανοτήτων των μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες και στην ομαλή ένταξή τους στο σχολικό περιβάλλον.

Εισαγωγή

Η μετάβαση από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο είναι μία περίεργη μεταβατική περίοδος που χαρακτηρίζεται από ανάμεικτα συναισθήματα. Όλοι οι μαθητές αγωνιούν για το νέο ξεκίνημα που εκτυλίσσεται μπροστά τους και ανυπομονούν να εξερευνήσουν το άγνωστο. Συναισθήματα χαράς και φόβου συνδέονται μεταξύ τους σε ένα παράξενο μείγμα!

Ειδικότερα, για τους μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, η είσοδος στο σχολικό περιβάλλον του Γυμνασίου είναι συνδυασμένη πολλές φορές με αρνητικά συναισθήματα.

Οι μαθητές αυτοί, κάποιες φορές, μπαίνοντας στον στίβο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης θεωρούν ότι μπορούν να αντιστρέψουν το αρνητικό κλίμα του Δημοτικού, γι' αυτό και χαρακτηρίζονται από ενθουσιασμό και χαρά για τη νέα τους αρχή (Σιομπότη, 2007). Ξέρουν, όμως, ότι κάθε στιγμή μέσα στη σχολική τάξη του Γυμνασίου θα χρειαστεί να έρθουν αντιμέτωποι με τις δυσκολίες τους. Χαρακτηριστικά αναφέρω τη φράση μίας μαθήτριας Α' Γυμνασίου στην έκθεση Α' τριμήνου: «Άρχισε ένα μαρτύριο των παιδιών, δεν πειράζει 6 χρόνια είναι ακόμα θα περάσουν». Προετοιμάζοντας, αλλά και εντάσσοντας τα παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες στο Γυμνάσιο πρέπει να ακολουθήσουμε μία σειρά από βήματα, που θα κάνουν την καθημερινότητά τους στο νέο μεγάλο σχολείο μία πιο εύκολη διαδικασία.

Αρχικά, η διενέργεια αξιολόγησης από μία ομάδα ειδικών και ειδικότερα από τα Κ.Ε.Δ.Δ.Υ κάθε περιοχής, εφόσον δεν έχει γίνει, είναι το πρώτο βήμα. Η πληροφόρηση και η ενημέρωση των εκπαιδευτικών του σχολείου για τις δυσκολίες μάθησης που παρουσιάζει ο κάθε μαθητής και η παροχή των κατάλληλων διευκρινήσεων για τον τρόπο εξέτα-

δυσκολεύεται να καταλάβει τον γραπτό λόγο σε όλα τα μαθήματα

κάνει πολλά λάθη στην ορθογραφία

δυσκολεύεται να ελέγξει το έργο του

δυσκολεύεται στην οργάνωση του χρόνου και των δραστηριοτήτων

Προσδιορίζοντας το περιεχόμενο του γραπτού λόγου

Ο Ζαφειριάδης (2007) παρουσιάζει τις φάσεις παραγωγής γραπτού λόγου, συνδεδεμένες με τις απαιτούμενες ικανότητες και τις ανάλογες εργασίες που χρειάζονται για να γίνει αποτελεσματική η διδασκαλία παραγωγής γραπτού λόγου.

ΦΑΣΕΙΣ	ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΡΓΑΣΙΕΣ
ΠΡΟΓΡΑΦΗ	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗ	• Οργανώνω ένα προσχέδιο. • Προσδιορίζω το κειμενικό είδος. • Προσδιορίζω το αναγκαίο ύφος (γλαφυρό, υπερβολικό, δηκτικό) και τον τόνο (σοβαρός, δραματικός, ηρωικός, αστείος). • Ανακαλύπτω ιδέες. • Οργανώνω θεματικές προτάσεις. • Επιλέγω παραδείγματα, γεγονότα, λεπτομέρειες από έρευνα ή από εμπειρία. • Ομαδοποιώ τις ιδέες ανάλογα με τη συνάφεια. • Παραλείπω τις ιδέες που δεν έχουν σχέση. • Τις κατατάσσω με σειρά (χρονική, λογική κ.λπ.). • Βγάζω συμπεράσματα.

Επεξεργασία Γραπτού Λόγου

Τρόποι Ανάπτυξης Παραγράφου

Σύγκριση-Αντίθεση

Ομοιότητες/διαφορές στις έννοιες

Ποπάι

Ποπάι, ο ναυτικός ήρωας των περιπετειών. Μικρόσωμος, μονόφθαλμος, με καπελάκι στο κεφάλι και πίπα στο στόμα, με πρόβλημα στην ομιλία, αλλά καλός και συνεχώς ερωτευμένος με την Όλιβ, η οποία στα περισσότερα επεισόδια δεν του φέρεται καλά και τον προσβάλλει. Συνεχώς, τρέχει ξοπίσω της και τρώει σπανάκι που του δίνει δύναμη για να αντιμετωπίσει τον εχθρό του, τον Βρούτο.

Βρούτος, ο ανταγωνιστής του Ποπάι. Μεγάλων σωματικών διαστάσεων, ναυτικός με μούσι και καπέλο. Συνεχώς, επιδεικνύει τη μυϊκή του δύναμη και θέλει κι αυτός την αγάπη της Όλιβ. Στα περισσότερα επεισόδια προσπαθεί να την απαγάγει, αλλά ο Ποπάι με τη βοήθεια του σπανακιού τον νικά και σώζει την Όλιβ.

Επισήμανση: Εντοπίστε ομοιότητες και διαφορές μεταξύ του Ποπάι και του Βρούτου.

Ομοιότητες

Διαφορές

Ποιες αλλαγές έγιναν στην οικογένεια από την εργασία της μητέρας:

- Πλέον εργάζονται και οι δύο γονείς. Η μητέρα λείπει πολλές ώρες από το σπίτι.
- Τις ώρες που απουσιάζει η μητέρα στη δουλειά, τα παιδιά τα αναλαμβάνει κάποια νταντά, γιαγιά ή πηγαίνουν σε βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς.
- Οι ευθύνες πλέον μοιράζονται, όλα τα μέλη της οικογένειας συμμετέχουν στις δουλειές του σπιτιού.
- Ο σύζυγος αναλαμβάνει πολλές από τις οικιακές εργασίες που παραδοσιακά θεωρούνταν γυναικεία υπόθεση.
- Η μητέρα συνεισφέρει οικονομικά στο σπίτι.
- Η μητέρα αποποιείται παραδοσιακές συνήθειες και ρόλους π.χ. κέντημα, πλέξιμο, υφαντά, περίτεχνες συνταγές και ασχολείται μόνο με τα απολύτως απαραίτητα στο σπίτι.
- Η μητέρα πλέον έχει λόγο στη διαχείριση και στις αποφάσεις του οίκου, δεν αποφασίζει μόνο ο σύζυγος.
- Υπάρχει λίγος ελεύθερος χρόνος για να ασχοληθεί με τα παιδιά της.

Κάρτες Δραστηριοτήτων

Ποιες μορφές οικογένειας ξέρεις;

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____

Προφορική Έκφραση Οπτική Αφόρμηση

Με βάση τις εικόνες να απαντήσεις στις ερωτήσεις.

- ✓ Πώς νιώθουν τα μέλη της οικογένειας;
- ✓ Πώς φαντάζεσαι την καθημερινότητά τους;
- ✓ Ποιες οι σχέσεις τους;

Εννοιολογικό υλικό

Επισήμανση: Σκέψου και συμπλήρωσε λέξεις σχετικές με τη **φιλία**.

Ρήματα

Ουσιαστικά

Επίθετα

Γραφικός Οργανωτής

Γιατί οι φιλίες είναι δύσκολες σήμερα;

Έλλειψη ελεύθερου χρόνου

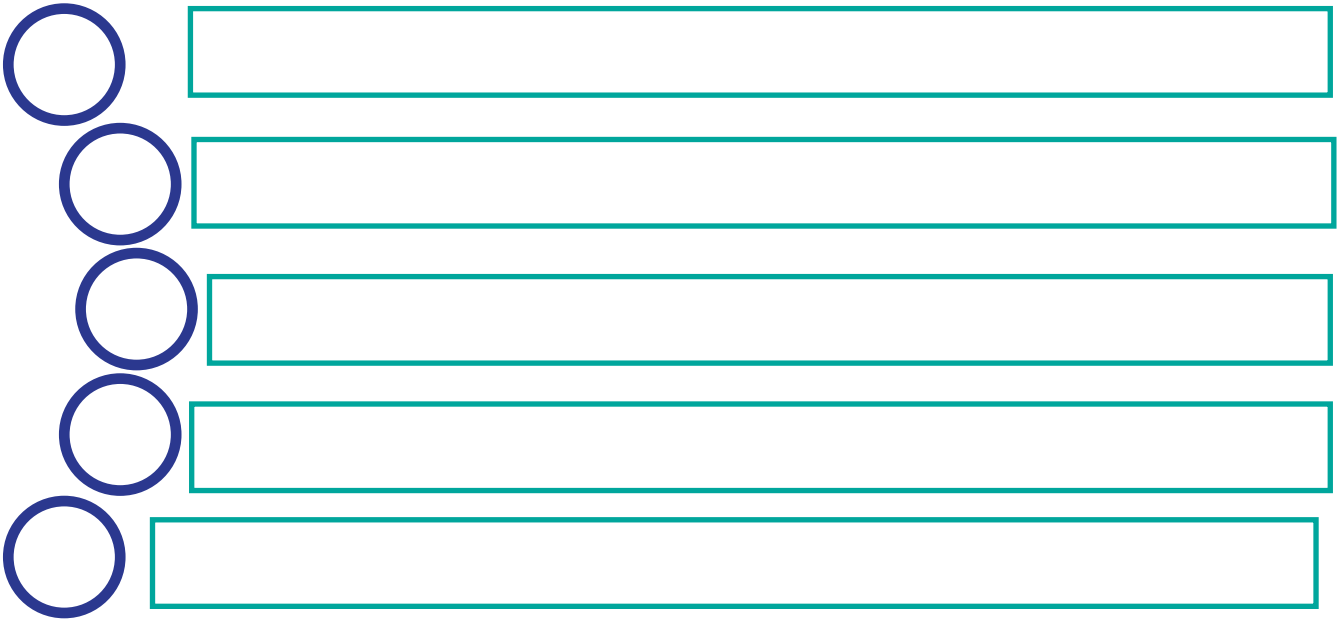
Ανταγωνισμός

Καταναλωτικό πνεύμα της εποχής

Η τηλεόραση μάς αποξενώνει

Ραγδαία τεχνολογική ανάπτυξη

Ποια προβλήματα αντιμετωπίζει το σύγχρονο σχολείο;

Five empty rectangular boxes for writing answers, each preceded by a blue circle.

Σήμερα, τα αρνητικά:

Πολλά μαθήματα, κούραση των μαθητών.

Έλλειψη σχολικών κτιρίων.

Έλλειψη έμπειρων εκπαιδευτικών.

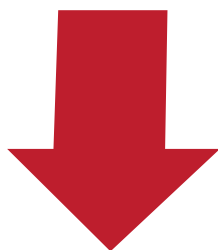
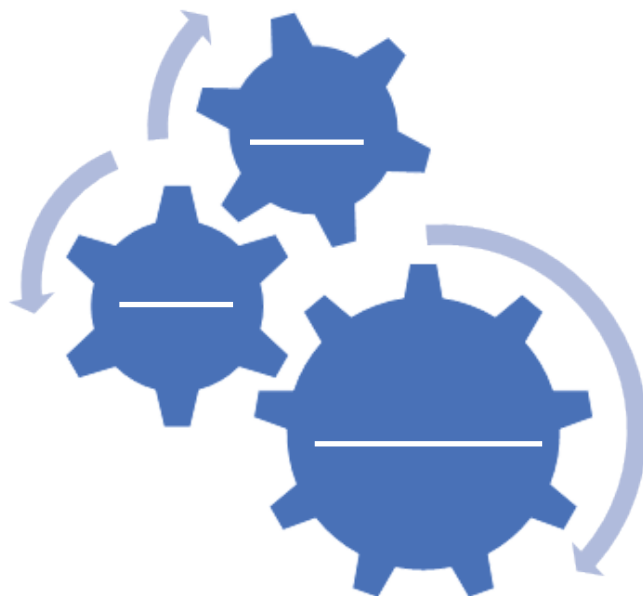
Απουσία οργάνωσης μαθημάτων.

Καλλιεργείται το "κυνήγι του βαθμού" (βαθμοθηρία).

Ξεπερασμένες μέθοδοι διδασκαλίας.

Ο μαθητής δεν μαθαίνει να καλλιεργεί την κριτική του σκέψη και να προβληματίζεται.

Ανεπαρκής υλικοτεχνική υποδομή (εργαστήρια, βιβλιοθήκες, χώροι άθλησης).

Τρόποι Αντιμετώπισης

Τελική Αξιολόγηση με τις Αρχές της Διαφοροποιημένης Οδσσκοπίας για μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες

- Διαγνώσματα με βάση τις σχολικές ενότητες
- Επαναληπτικές Δοκιμασίες για Γλώσσα Β' Γυμνασίου
- Κατανόηση κειμένου
- Γραμματικοσυντακτικά Φαινόμενα
- Λεξιλόγιο
- Δημιουργική γραφή

my - book.gr

Η συγγραφική ομάδα του my-book.gr

Περιεχόμενα

Θεωρητικό υπόβαθρο.....	4
Οδηγός διαγωνισμάτων.....	10
Από τον τόπο μου σ' όλη την Ελλάδα.....	15
Ζούμε με την οικογένεια.....	19
Φίλοι για πάντα	24
Το σχολείο στον χρόνο.....	27
Συζητώντας για την εργασία και το επάγγελμα.....	35
Παρακολουθώ, ενημερώνομαι, ψυχαγωγούμαι από διάφορες πηγές (ΜΜΕ, διαδίκτυο κτλ.).....	42
Βιώνοντας προβλήματα της καθημερινής ζωής.....	47
Συζητώντας για σύγχρονα κοινωνικά θέματα.....	50
Ταξίδι στον μαγικό κόσμο του διαστήματος.....	55

Θεωρητικό Υπόβαθρο

Πώς αξιολογούμε μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες;

Μέσα στην τάξη έχουμε αρκετούς μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες. Ως τρόπος αξιολόγησης στις διαγνώσεις τους, προτείνονται οι προφορικές εξετάσεις, ο μεικτός τρόπος ή εναλλακτικοί τρόποι αξιολόγησης.

- Τελικά, πώς μπορούμε να αξιολογήσουμε αυτούς τους μαθητές για να μπορέσουν να δείξουν όλα όσα ξέρουν;

Στην ερώτηση πώς, μπορούμε να απαντήσουμε με τα οριζόμενα από τις υπουργικές αποφάσεις. Οι ερευνητές, όμως, επισημαίνουν ότι οι κατευθύνσεις του ΥΠΕΠΘ και του ΙΕΠ προς τους εκπαιδευτικούς, για το πρόβλημα της αξιολόγησης των μαθητών με ειδικές ανάγκες, περιορίζονται και εξαντλούνται σε παροτρύνσεις του τύπου της «**διακριτικής**», με «**πλήρη κατανόηση, επιείκεια και αγάπη**» αποδοχής και αντιμετώπισης (Τζουριάδου, Χριστοπούλου & Φιλιππίδου, 1995). Δεν περιλαμβάνονται, δηλαδή, ξεκάθαρες οδηγίες και μεθοδολογικές προτάσεις για τη διαδικασία της αξιολόγησης των μαθητών με ΜΔ, με αποτέλεσμα οι εκπαιδευτικοί είτε να κινούνται με το ένστικτο είτε να πελαγοδρομούν είτε τελικά... να αδιαφορούν!

Η **διαδικασία της αξιολόγησης** των μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες πρέπει να γίνεται με προσεκτικές και οργανωμένες ενέργειες. Θα πρέπει, λοιπόν, να περιλαμβάνει στοιχεία και βασικές αρχές της διαδικασίας της αξιολόγησης και τη διαμόρφωση του τελικού προϊόντος με βάση τη διαφοροποιημένη διδασκαλία ως εξής:

- Προετοιμασία των μαθητών για τη διαδικασία της αξιολόγησης.
- Προετοιμασία κλίματος εμπιστοσύνης και ασφάλειας.
- Σαφή κριτήρια επάρκειας και αξιολόγησης στους μαθητές.
- Εκπαίδευση των μαθητών στην κατανόηση διαφορετικών εκφωνήσεων για το ίδιο θέμα.
- Προσομοίωση της αξιολόγησης.
- Παροχή οδηγιών με τη μορφή σταδιακών βημάτων για την υλοποίηση των διαφόρων δραστηριοτήτων.
- Νοηματικά στηρίγματα ως οδηγούς για την προσπέλαση δυσκολιών κατανόησης των εκφωνήσεων ή του περιεχομένου των εργασιών.
- Επιλογές μορφής αξιολόγησης μέσω quiz ερωτήσεων (π.χ. να υπάρχουν ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, σωστού λάθους, συμπλήρωσης κενών).
- Συνδυασμός ερωτήσεων ανοικτού και κλειστού τύπου.
- Παροχή επιλογών για το τελικό προϊόν με βάση τον τύπο μάθησης (π.χ. ζωγραφική, κατασκευή, ταινία κ.ά.).
- Δίνεται περισσότερος χρόνος για την υλοποίηση των διάφορων εργασιών.
- Καλλιεργούνται στρατηγικές για την αντιμετώπιση δυσκολιών κατά την εκτέλεση έργου (π.χ. μνημονικά βοηθήματα, ακρωνύμια, ποιηματάκια βοηθοί).

Τα βήματα ακολουθώ τις απαντήσεις για να δώσω!

- Διανομή του χρόνου ανά ερώτηση

Οδηγίες για Προφορικές Εξετάσεις

Σύντομες συμβουλές για τη διενέργεια των **προφορικών εξετάσεων** (Τομαράς, 2015):

- Να διαβάζονται τα θέματα δυνατά από τον υπεύθυνο πολλές φορές. Τα θέματα να παρουσιάζονται βήμα – βήμα και να ελέγχεται αν τα έχει γράψει σωστά ο μαθητής
- Να επαναλάβει μόνος του ο καθηγητής την εκφώνηση και να ζητά από τον μαθητή να την επαναλάβει, χωρίς να τη διαβάσει (απλοποίηση εκφωνήσεων). Στη συνέχεια, ζητάει από τον μαθητή αν μπορεί να **εξηγήσει τι ζητάει το θέμα**.
- Ο εκπαιδευτικός να μιλά αργά και καθαρά και να ζητά να επαναλάβει **ο μαθητής τι κατάλαβε**.
- Η εξέταση να γίνεται σε ήσυχο περιβάλλον χωρίς εξωτερικές επιδράσεις (θόρυβοι, κίνηση κ.λπ.).
- Τα γραπτά κείμενα (διαγωνίσματα) θα πρέπει να φροντίσουμε να είναι όσο το δυνατόν αραιογραμμένα και η εκφώνηση σε διακριτή θέση.
- Απλές οπτικές απεικονίσεις να συνοδεύουν τα προβλήματα (σχήματα, εποπτικά μέσα).

Είδη Ερωτήσεων

- Προβλέψιμες ερωτήσεις (ποιος, πού, πότε, τι, γιατί και πώς)
- Ανοιχτού τύπου ερωτήσεις που βοηθούν τους μαθητές να καταλάβουν πως ο προφορικός και ο γραπτός λόγος χρησιμοποιούνται για να επικοινωνήσουμε ιδέες.
- Μεταγνωστικές ερωτήσεις που στοχεύουν στην αυτοαξιολόγηση.
- Διερευνητικές ερωτήσεις που ενισχύουν τη συζήτηση-σε αυτές δεν υπάρχουν σωστές ή λανθασμένες απαντήσεις.
- Ερωτήσεις επεξεργασίας γνώσης που πρέπει να συνδυαστούν προϋπάρχουσες γνώσεις με τις πληροφορίες του κειμένου.

Quiz: Είδη ερωτήσεων

- Διαλέγεις ποια ερώτηση θέλεις να απαντήσεις!

- 1) Ποιες πληροφορίες δίνει στην εισαγωγή του κειμένου ο συγγραφέας για το χωριό και ποια είναι η τελική κρίση του γι' αυτό στον επίλογο;

Αρχική εντύπωση

Τελική εντύπωση

- 2) Επίλεξε το σωστό.

Τι είναι τα αχώριστα μόρια;

α) Στέκονται μόνα τους στον λόγο.

β) Χρησιμοποιούνται για να δημιουργούν νέες λέξεις.

- 3) Βρες και κύκλωσε **3 λέξεις με λόγια αχώριστα μόρια** και **3 λέξεις με λαϊκά αχώριστα μόρια**

“Το τμήμα του χωριού που έχει κι αυτό τη δική του ιστορία, είναι ο λόφος ακριβώς απέναντι. Εκεί, δεσπόζει το εξωκλήσι, που όταν ανέβεις μέχρι εκεί, σου επιτρέπει να ανοίξεις τον ορίζοντά σου μίλια μακριά και να αγναντέψεις όλον τον κάμπο με τα δέντρα του μπροστά. Το τοπίο μέχρι στιγμής δεν έχει νοθέψει και τίποτα δεν το έχει χαλάσει.”

- 4) **Βρείτε και υπογραμμίστε το υποκείμενο** των ρημάτων αυτού του αποσπάσματος.

“Το τμήμα του χωριού που έχει κι αυτό τη δική του ιστορία, είναι ο λόφος ακριβώς απέναντι. Εκεί, δεσπόζει το εξωκλήσι, που όταν ανέβεις μέχρι εκεί, σου επιτρέπει να ανοίξεις τον ορίζοντά σου μίλια μακριά και να αγναντέψεις όλον τον κάμπο με τα δέντρα του μπροστά. Το τοπίο μέχρι στιγμής δεν έχει νοθέψει και τίποτα δεν το έχει χαλάσει.”

Γραπτή Απόδοση

Επισημάνση: Να αποδώσεις σε σύντομο κείμενο την περίληψη του κειμένου.

Το θέμα του κειμένου είναι _____

Αρχικά, ο συγγραφέας αναφέρει _____

Στη συνέχεια, τονίζει _____

Έπειτα, επισημαίνει _____

Στο τέλος, καταλήγει _____

1) Το κουτί των λέξεων!

Επισημάνση: Με τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου και τις λέξεις μέσα στο κουτί νέες λέξεις δημιούργησε.

από, εκ, εξ, αν, α, αντί, παρά, επί, κατά

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

Ηλεκτρονικά παιχνίδια

Το κουδούνι χτύπησε με μανία και τα τρία παιδιά, που φορούσαν ήδη τις τσάντες τους, βγήκαν πρώτα από την πόρτα της αίθουσας.

Ο καθένας πήρε τον δρόμο για το σπίτι του ανυπομονώντας για το απόγευμα και το παιχνίδι, που, επιτέλους, είχαν την ευκαιρία να παίξουν για να δείξουν σε όλους τι άξιζαν.

Ο Κώστας έφτασε σπίτι του, έφαγε το μεσημεριανό του και, στη συνέχεια, άνοιξε το αγαπημένο του ηλεκτρονικό παιχνίδι, γιατί ήθελε να περάσει στο επόμενο επίπεδο. Στο συγκεκριμένο επίπεδο, θα γινόταν κάποιου είδους αναβάθμιση του ήρωά του. Έτσι του είχαν πει. Και ήθελε τόσο πολύ να το δει να συμβαίνει. Όμως, την τελευταία εβδομάδα, παρότι προσπαθούσε πολύ, δεν είχε καταφέρει να το πετύχει.

Ξεκίνησε να παίζει με τη σιγουριά ότι θα κέρδιζε, αλλά συνεχώς αποτύγχανε. Έπαιζε με τις ώρες. Το χέρι του έγινε ένα με τα πλήκτρα και το σώμα του διαμαρτυρόταν για την άσχημη στάση που είχε, αλλά ο Κώστας δεν έδινε σημασία. Σημασία είχε να περάσει στο επόμενο επίπεδο και να δει όλα αυτά που του είχαν πει.

Ήρθε το βράδυ. Το τηλέφωνο άρχισε να χτυπά και η μητέρα του του είπε πως τον ζητούσαν οι φίλοι του. Ο Κώστας, αρχικά, δεν κατάλαβε γιατί του τηλεφωνούσαν, ενώ σε λίγες ώρες θα ήταν και πάλι μαζί. Μόνο όταν πήρε το ακουστικό και άκουσε τους φίλους του, θυμήθηκε όλα αυτά που είχαν κανονίσει για το απόγευμα. Ένωσε πολύ άσχημα, γιατί είχε αναλάβει να καλέσει τα ξαδέρφια του και τους φίλους τους, αλλά το είχε αμελήσει τελείως. Ένωσε άσχημα, επίσης, γιατί έστησε τους φίλους του και δεν τους ενημέρωσε ότι δεν θα πήγαινε στην πλατεία. Εκείνοι περίμεναν και περίμεναν και περίμεναν, ώσπου βαρέθηκαν και επέστρεψαν σπίτια τους. Τον κάλεσαν για να δουν αν ήταν καλά.

Ο Κώστας ντράπηκε να πει τον λόγο για τον οποίο δεν μπόρεσε να πάει μαζί τους στην πλατεία και είπε απλώς πως δεν αισθανόταν καλά. Δυστυχώς για εκείνον, η μητέρα του άκουσε αυτή την κουβέντα και μόλις το τηλέφωνο έκλεισε, τον κατσάδιασε για τα ψέματα που αράδιασε στους φίλους του. Ο Κώστας ένωσε άσχημα και γι' αυτό.

Έκλεισε την πόρτα του δωματίου του και έπαιξε μέχρι που πέρασε εκείνο το επίπεδο και μετά κοιμήθηκε αποκαμωμένος με έναν παράξενο πόνο στα μάτια.

Την επόμενη μέρα στο σχολείο, τα παιδιά κανόνισαν πάλι να παίξουν το απόγευμα. Για μία ακόμη φορά ο Κώστας δεν εμφανίστηκε. Οι φίλοι του ξανακάλεσαν στο σπίτι και τους ξαναείπε ψέματα, με αποτέλεσμα η μητέρα του να του τα ψάλλει ξανά. Μπήκε

1) Κάρτες εξόδου!

Επισήμανση: Απάντησε στις ερωτήσεις των καρτών.

Δώσε τίτλο στο κείμενο.

Βρες 3 επιρρηματικούς προσδιορισμούς μέσα στο κείμενο και δήλωσε τη μορφή τους.

Δημιουργική Γραφή
Παρουσίασε με 3 στίχους προβλήματα της καθημερινής ζωής που εμφανίζονται στο κείμενο.

